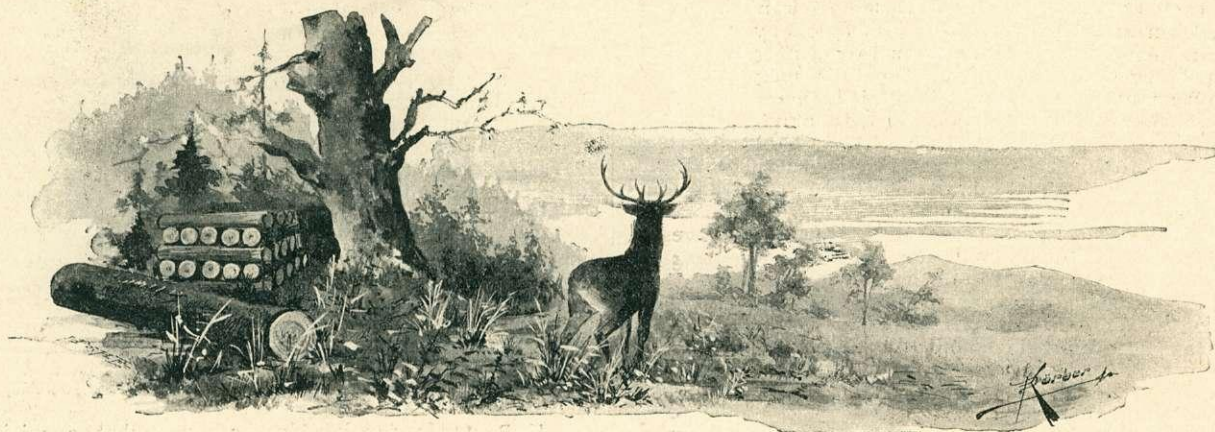

ték a vad ivara és kora szerint szintén különböző. A suta hullatéka elszórt bogycskából áll; a bikáé összeállóbb, zömökebb. Őszkor mind a két ivar hullatéka összefüggő, nyálkás, minek következtében csak behatóbb szemle után lehet a bika hullatékát a tehénétől megkülönböztetni; az évnék többi szakai szerint azonban mindig meglehetősen éles eltérés van köztük és biztos ismertető jegyet képeznek az ivarokra nézve. Például: *télen* a suta egyetlen darabokat hullat; a bika is, de hullatéka kerekded, összelapított bogycskák formájában áll, melyeknek egyik lapján mélyedés, másikon csapocskaszerű nyulvány látható. — *Tavaszkor* ezek a bogycskák mindkét felükön összenyomottak (lapított formájúak) s mindenképp nagyobbak a sutáénál s inkább összefüggő csomókban hullanak. Ellenben a suta tavasszal egyesével és kicsiny alakban hullat. — *Nyáron* a bika hullatéka nyálkával bevont, míg a sutáé nem; — továbbá

hosszú, kemény és a már említett csapocskák által jellemzően fűrészzerűen összefüggő. A suta hullatéka makk-alakú és egyoldalilag, gyakran azonban mindkét oldal felől minden egyes darab nyújtványokkal ellátott. — Legfeltűnőbb külső jele a szarvastehén ürülékének az év majdnem minden szakában a makkalakú forma; megjegyzendő azonban, hogy csak akkor van nyálkával bevonva, ha a táplálék igen jó (dús és választékos). A kifejlett szarvas ürülékén a nyújtványok rövidek és kerekdedek, a fiatal szarvasén ellenben hosszabbak és hegyesek. A bögés-idény alatt a szarvasbika ürüléke vékony, szabálytalan s nem nyálkás; ellenben a suta ürüléke nyálkával van bevonva és külsőre is szabályosabb. — Végül megjegyzem, hogy a csapából sohasem lehet az agancs minőségére következtetni, mert tudvalevőleg az egyformán erős bikák nem viselnek mindig egyforma agancsot.

Lakatos Károly.

TUDÓSÍTÁSOK.

T. Szerkesztőség! Érdekes kis esetem volt a múlt napokban egy nagy harkályal (*Dendrocopos major*). A Krasznahorka-Várallja fölötti Gombás nevű fenyves-erdő a hegynek föl lombos erdőbe megyen át. Itt a felső erdőben geológiai vizsgálódással lévén elfoglalva, kalapácsom zöreje kissé erősebb-gyengébb kopogás vegyült. Nemsokára észrevettem egy harkályt a szomszéd fák egyikén, a mint szorgalmasan ütögette egy nyár kergét. Lépteim zaja a sűrű avarban nem zavarta őt. Hogy próbára tegyem, vajjon nem a kalapácsom zöreje csalta őt ide, a mellettem levő fán az övéhez hasonló tempóban kopogni kezdtem. Madaram egyszerre abba hagyja kopácsolását, nyugtalanul ugrándozik, majd figyel s a hang irányában néhány fával közelebb repül, majd ugyanarra telepszik, a melyet én ütögettem. Hogy megtudjam, mennyire lehet becsapni az ípszét, 5—6 fával lejjebb megyek a lejtőn s ott kezdek a fán kopácsolni. Lépteim zaját észre sem veszi madaram. Alig múlik el pár perc, már közvetlen fejem fölött ugrándozik az ágakon, keresve kopácsoló kollegáját s rám nem is hederít. Most már messze bemegek a fenyvesbe s oda csalogatom madaramat s jön ő is hűségesen. Így vezettem le messze a fenyvesbe, de már az erdőt átszelő út másik oldalára nem tudtam elcsalni. Bizonyosan a kenyéririgység vitte harkályomat oly vakon a hang után, gondolván, hogy ha kollegája oly szaporán és erősen kopog, ott a bőven terített asztalról neki is jut valami zsíros falat.

Rozsnyó, 1900 IX/2.

Kiss V. Manó,
gymn. tanár.

A kóbor ebek elpusztításáról (E. Gy. úrnak, Kéménd)
„A vadászatról“ szóló 1833. XX. törvénycikk erre vonatkozólag a következő rendelkezéseket tartalmazza: „A vadászatra jogosítottakon kívül senkinek sem szabad a vadászati területre bármi fajú ebeket bocsátani; kivételt képeznek a nyájőrök, kik azonban kötelesek ebeik nyakára oly nehezéket függeszteni, mely első lábaik térdein alul 3 centiméternyi távolságra lóg alá“ (16-ik paragrafus). — „Aki ebét szándékosan valamely rá nézve tilos vadászati térre viszi (vesd össze a fentebbit), úgy szintén az is, a ki a nyájőröz ebekre vonatkozó intézkedés ellen vét, 1 frtól 10 forintig büntetetik“ (32. par.) Ebből kitetszik, hogy ha az eb gazdájával jelenik meg a vadászterületen, kóbor kutyának nem tekinthető s mint ilyen, nem pusztítható el a vadászatra jogosult által. Ellenben a 14 paragrafus akként rendelkezik, hogy „A vadászati területen talált házi macskákat és kóbor ebeket a vadászatra jogosított elpusztíthatja.“ Azonban a 17-ik paragrafus rendelkezéséhez képest a vadászebeket nem lehet elpusztítani, hanem csak **letartóztatni**; különben ez a paragrafus így szól: „... Ha a vadászatra jogosult vadász ebei idegen területre átmennek, ott az illető vadászatra jogosult által **letartóztatandók** mindaddig, míg gazdáik az okozott károkért teljes elégtételt nem adtak, a kártérítés iránti követelés joga az ebek le nem tartóztatása esetén is **fennmaradóan**. Tehát: csak olyan ebet lehet kóbornak s ennélfogva elpusztíthatónak tekinteni, a mely kísérő nélkül tűnik föl s nem vadászeb.

A rókairtásról. (Sz. M. úrnak.) Kérdésére, hogy nem volna-e lehetséges a róka mestersegesen terjesztett fertőző betegségekkel, illetve különösen a **kutyabetegség** (zsigora) baktériumának ragályozása által pusztítani, dr. Rátz István tanár, mint egyike a legilletékesebb szakembereknek, a következő feleletet adja:

»A kértékony állatok közül ezideig főleg a mezei egerek irtására történtek kísérletek baktériumokkal és pedig egyes helyeken igen jó eredménnyel, a mennyiben a **Löffler-féle egértífusz**-bacillusok megfelelő alkalmazásával az egerek pusztításának sok helyen sikerült gátat vetni. Azonkívül az apáczahernyók irtása céljából is végeztek kísérleteket

